

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 04.06.2024 r.

Znak: WZPS-5.431.3.7.2024.JP

**Pan
Marcin Książek
Wójt Gminy Sławoborze**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 6 – 8 maja 2024 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Gminie Sławoborze. Czynności kontrolne wykonywane były w siedzibach Urzędu Gminy Sławoborze, mieszczącym się na ulicy Kolejowej 8 oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu, mieszczącym się na ulicy Leśnej 1a.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na podstawie upoważnienia nr 43/2024 z dnia 8 kwietnia 2024 r. w składzie: Joanna Płachta – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Joanna Dunajewska – inspektor wojewódzki.

Kontrolą objęto sposób realizacji wybranych zadań z zakresu wspierania rodziny, w szczególności zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, a także realizacja zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej w trybie zwykłym w dniach 14 – 16 kwietnia 2021 r. w Gminie Sławoborze, w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 8 maja 2024 r.

Ustaień dokonano na podstawie analizy dokumentacji dostępnej w Urzędzie Gminy Sławoborze i w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sławoborzu, a także wyjaśnień udzielonych przez Wójta Gminy Sławoborze oraz kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu.

Akta kontroli str. 1 – 17

Działalność Gminy Sławoborze w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami³.

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477).

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Oceny dokonano na podstawie analizy sposobu realizacji przez Gminę Sławoborze następujących zadań z zakresu wspierania rodziny.

Zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych bez wsparcia asystenta – monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że w Gminie Sławoborze, na dzień kontroli, wszystkie rodziny, u których pracownik socjalny zdiagnozował w wywiadzie środowiskowym niewydolność opiekuńczo – wychowawczą objęte były wsparciem asystenta. W okresie objętym kontrolą sytuacja pięciu rodzin, w których asystentura została zakończona ze względu na zakończenie pracy przez asystenta rodziny, była monitorowana od 26.02.2022 r. przez pracownika socjalnego, w jednym przypadku - do 25.05.2022 r., a w czterech - do 31.05.2022 r. Zespół ds. asysty rodzinnej na posiedzeniu w dniu 09.03.2022 r. podjął decyzję o monitoringu rodzin przez pracownika socjalnego do czasu powrotu asystenta rodziny do pracy.

Analizie poddano jeden przypadek: pozycja 2 tabela 2 – rodzina z jednym dzieckiem. W czasie gdy rodzina nie była objęta wsparciem asystenta, tj. od [tekst wyłączony z jawności] monitoring prowadził pracownik socjalny. Monitoring był dokumentowany w kartach pracy socjalnej, brakowało w nich informacji o panujących w rodzinie relacjach oraz sprawowanej opiece nad dzieckiem. Pouczono w tym zakresie.

Pozostałe przypadki ww. rodzin zostały opisane na stronach 2 - 3 i 5 - 6 wystąpienia pokontrolnego w części dotyczącej analizy formalnej i merytorycznej rodzin objętych asystenturą w kontrolowanym okresie.

W okresie objętym kontrolą, w gminie nie było rodzin, które znalazły się w sytuacji kryzysowej i nie były objęte asystenturą lub wsparciem i pomocą pracownika socjalnego.

Akta kontroli str. 19 – 20, 37, 39 – 61, 95 – 102, 113 – 114

2. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych objęte wsparciem asystenta rodziny.

W Gminie Sławoborze, w okresie objętym kontrolą, było 12, a na dzień kontroli 8 rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych objętych wsparciem asystenta rodziny.

Analizie formalnej i merytorycznej poddano 10 przypadków rodzin objętych asystenturą w kontrolowanym okresie, tj.:

- 1) pozycja 1, tabela 3 – matka z trójką dzieci, pierwszy raz objęta asystenturą od [tekst wyłączony z jawności]. Przyczyną zakończenia asystentury było wypowiedzenie umowy zlecenia przez asystenta i zakończenie współpracy. Od [tekst wyłączony z jawności] pracownik socjalny prowadził monitoring rodziny poprzez rozmowy telefoniczne, odwiedziny w miejscu zamieszkania, co było dokumentowane raz w miesiącu w miesięcznej karcie pracy socjalnej. Ponownie rodzina została objęta wsparciem asystenta od [tekst wyłączony z jawności] W trakcie asystentury nawiązano współpracę z psychiatrą, kuratorami, placówkami oświatowymi, punktem konsultacyjnym terapii uzależnień, powiatowym urzędem pracy oraz Gminnym Ośrodkiem Kultury w Sławoborzu. Asystentura została zakończona ze względu na osiągnięcie zamierzonych celów, następnie asystent objął rodzinę trzymiesięcznym monitoringiem dokumentowanym w postaci adnotacji dotyczącej monitoringu.

- 2) pozycja 3 tabela 3 – rodzina (konkubinat) z trójką dzieci, objęta asystenturą od [tekst wyłączony z jawności] Przyczyną zakończenia asystentury było wypowiedzenie umowy zlecenia przez asystenta i zakończenie współpracy. Od [tekst wyłączony z jawności] pracownik socjalny prowadził monitoring rodziny poprzez rozmowy telefoniczne, odwiedziny w miejscu zamieszkania, nawiązał kontakt z poradnią psychologiczno - pedagogiczną, zespołem placówek specjalnych, co było dokumentowane raz w miesiącu w miesięcznej karcie pracy socjalnej. Ponownie rodzina została objęta wsparciem asystenta od [tekst wyłączony z jawności]. W trakcie asystentury współpracował z placówkami oświatowymi, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, kuratorem, dzielnicowym oraz uczestniczył w posiedzeniach zespołu ds. asysty rodzinnej. Terminy realizacji działań określone w planach pracy z rodziną były zbyt ogólne. Od [tekst wyłączony z jawności] w kartach pracy asystenta nie wskazywano godzin wejścia w środowisko rodzinne.
- 3) pozycja 4, tabela 3 – matka z trójką dzieci [tekst wyłączony z jawności]Przyczyną zakończenia asystentury było wypowiedzenie umowy zlecenia przez asystenta i zakończenie współpracy. Od [tekst wyłączony z jawności] pracownik socjalny prowadził monitoring rodziny poprzez rozmowy telefoniczne, odwiedziny w miejscu zamieszkania, co było dokumentowane raz w miesiącu w miesięcznej karcie pracy socjalnej. Ponownie rodzina została objęta wsparciem asystenta od [tekst wyłączony z jawności]. Asystent skierował partnerów do udziału w poradnictwie psychologicznym oraz pedagogicznym, współpracował z placówkami oświatowymi, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, prywatnym gabinetem psychiatrycznym, kuratorem, sądem.
- 4) pozycja 6, tabela 3 – rodzina (konkubinat) z dwójką dzieci [tekst wyłączony z jawności] Asystent współpracował z podmiotami medycznymi, pielęgniarką środowiskową, placówkami oświatowymi, kuratorami, dzielnicowym, sądem, tłumaczem przysięgłym i konsulem oraz uczestniczył w posiedzeniach zespołu ds. asysty rodzinnej. Terminy realizacji działań określone w planach pracy z rodziną były zbyt ogólne. W kartach pracy asystenta nie wskazywano godzin wejścia w środowisko rodzinne.
- 5) pozycja 7, tabela 3 – ojciec z dwójką dzieci [tekst wyłączony z jawności] Asystent ustalał grafik i plan dnia, tryb uczęszczania na zajęcia dodatkowe wspomagające rozwój dziecka, stały grafik pogotowia lekcyjnego, prowadził indywidualne konsultacje edukacyjno - wychowawcze i pogotowie edukacyjne, motywował do spędzania czasu z dziećmi w sposób konstruktywny i sprzyjający ich rozwojowi, korzystania z wsparcia specjalistycznego i uczestnictwa w konsultacjach wychowawczych, uczęszczania z córką na terapię, wspólnego odrabiania lekcji. W czasie trwania asystentury współpracowano z placówkami oświatowymi, placówką wsparcia dziennego, psychologiem ośrodka, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Sławoborzu, poradnią psychologiczno - pedagogiczną. Terminy realizacji działań określone w planie pracy z rodziną były zbyt ogólne. Analiza dokumentów rodziny wskazuje na zbyt rzadkie kontakty asystenta z ojcem (przeważnie telefoniczne). [tekst wyłączony z jawności] W kartach pracy asystenta nie wskazywano godzin wejścia w środowisko rodzinne.
- 6) pozycja 8, tabela 3 – matka z dzieckiem, objęta asystenturą od [tekst wyłączony z jawności] Asystent rodziny pomagał w gospodarowaniu zasobami, organizował wspólne wyjścia na zakupy, współpracował z centrum zdrowia psychicznego, prywatnym gabinetem psychiatrycznym i dietetycznym, placówką oświatową, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, psychologiem ośrodka, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Sławoborzu, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Terminy realizacji działań określone w planach pracy z rodziną były zbyt ogólne. Dwa plany pracy z rodziną opracowane w konsultacji z pracownikiem socjalnym innym niż

ten, który sporządzał wywiad środowiskowy w rodzinie, co wynikało ze zmian kadrowych w ośrodku. W kartach pracy asystenta nie wskazywano godzin wejścia w środowisko rodzinne.

- 7) pozycja 9, tabela 3 – matka z dzieckiem, które od [tekst wyłączony z jawności] Plan pracy z rodziną opracowany w konsultacji z pracownikiem socjalnym innym niż ten, który sporządzał wywiad środowiskowy w rodzinie, co wynikało ze zmian kadrowych w ośrodku. W kartach pracy asystenta nie wskazywano godzin wejścia w środowisko rodzinne.
- 8) pozycja 10, tabela 3 – matka z czwórką dzieci, objęta asystenturą od [tekst wyłączony z jawności] Asystent nie zdażył utworzyć planu pracy z rodziną ze względu na to, że asystentura w rodzinie trwała 4 doby. [tekst wyłączony z jawności] Asystentura zakończona ze względu na zmianę miejsca zamieszkania poza teren gminy. Asystent współpracował z powiatowym centrum pomocy rodzinie, pracownikiem socjalnym oraz uczestniczył w posiedzeniu zespołu ds. asysty rodzinnej.
- 9) pozycja 11, tabela 3 – ojciec z dzieckiem [tekst wyłączony z jawności] Przyczyną zakończenia asystentury było wypowiedzenie umowy zlecenia przez asystenta i zakończenie współpracy. Od [tekst wyłączony z jawności] pracownik socjalny prowadził monitoring rodziny poprzez rozmowy telefoniczne, odwiedziny w miejscu zamieszkania, co było dokumentowane raz w miesiącu w miesięcznej karcie pracy socjalnej. Brak udokumentowania współpracy ze szkołą w czasie trwania monitoringu. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że pracownik socjalny kontaktował się kilkakrotnie z wychowawcą dziecka, nie sporządzał jednak z rozmowy adnotacji. [tekst wyłączony z jawności] Asystent rodziny współpracował z placówką oświatową, kuratorem, policją oraz uczestniczył w posiedzeniach zespołu ds. asysty rodzinnej. Terminy realizacji działań określone w planie pracy z rodziną były zbyt ogólne. Od [tekst wyłączony z jawności] nie wskazywano w kartach pracy asystenta godzin wejścia w środowisko rodzinne. Asystentura została zakończona ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę. W sporządzonej ocenie końcowej była informacja o planowanym trzymiesięcznym monitoringu. Monitoring prowadzony był tylko przez miesiąc z uwagi na brak zgody rodziny na jego dalsze prowadzenie (informacja w adnotacji asystenta rodziny). Brak pisemnej odmowy rodziny na objęcie monitoringiem asystenta. Przesłane zostało pismo do sądu o wgląd w sytuację rodziny. [tekst wyłączony z jawności]
- 10) pozycja 12, tabela 3 – ojciec z dzieckiem, objęty asystenturą od [tekst wyłączony z jawności] Wniosek pracownika socjalnego o objęcie rodziny wsparciem asystenta złożony po miesiącu od przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w rodzinie. [tekst wyłączony z jawności] Asystent współpracował z placówką oświatową oraz skierował ojca do udziału w poradnictwie psychologicznym. Plan pracy z rodziną nie został opracowany ze względu na późne wejście asystenta w środowisko z powodu wielokrotnej nieobecności ojca, a następnie niewyrażenie przez niego zgody na wsparcie asystenta. W czasie rozmowy z kontrolującymi asystent poinformował, że nie wchodził do rodziny po godzinie 17.00. W kartach pracy asystenta brak godzin wejścia w środowisko rodzinne. Asystentura została zakończona po miesiącu ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę. Monitoring sytuacji rodziny prowadzony był przez asystenta rodziny przez 3 miesiące.

Podczas kontroli wskazano, aby:

- doprecyzować terminy realizacji działań w planach pracy z rodziną,
- dokumentować pisemną odmowę rodziny na objęcie monitoringiem asystenta,
- wniosek pracownika socjalnego o objęcie rodziny wsparciem asystenta składać niezwłocznie po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego w rodzinie,

- w czasie prowadzenia monitoringu dokumentować współpracę z instytucjami na rzecz dziecka i rodziny.

W czasie kontroli poinformowano kierownika ośrodka, że zasadnym byłoby dokonywać zapisów godzin wejść asystenta w środowisko rodzinne w kartach pracy asystenta z rodziną i na jej rzecz, które znajdują się w aktach rodzin.

We wszystkich przypadkach przyznanie asystenta rodzinie następowało po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i złożeniu wniosku przez pracownika socjalnego. Plany pracy z rodziną opracowane w okresie objętym kontrolą zawierały wszystkie elementy wymagane ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W czterech przypadkach plany pracy z rodziną sporządzone były po miesiącu od przydzielenia rodzinie asystenta z uwagi na:

- złożoność sytuacji rodzinnej i oczekiwanie na opinię ze szkoły o dziecku, gdyż była ona asystentowi niezbędna do sporządzenia planu (jeden przypadek),
- brak możliwości wejścia w środowisko rodziny przez okres 2 tygodni ze względu na chorobę zakaźną dziecka i obawę asystenta o swoje zdrowie (obniżona odporność asystenta rodziny), co było dokumentowane w miesięcznych kartach pracy i miesięcznym sprawozdaniu asystenta rodziny. Ponadto, matka [tekst wyłączony z jawności] (jeden przypadek),
- chorobę matki i prośby o niewchodzenie w środowisko rodzinne, co było udokumentowane w miesięcznych kartach pracy i miesięcznym sprawozdaniu asystenta, kserokopiach zwolnień lekarskich (jeden przypadek),
- nieobecność ojca w miejscu zamieszkania ze względu na charakter jego pracy podczas wizyt asystenta rodziny, a także wykorzystywanie zaległego urlopu przez asystenta (jeden przypadek).

Wskazano, aby plany pracy z rodziną sporządzać bez zbędnej zwłoki od objęcia rodziny asystenturą.

W 2 przypadkach rodzin plany nie zostały sporządzone z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania rodziny lub odmowę współpracy. Podczas kontroli analizie poddano 19 okresowych ocen sytuacji rodzin dokonanych przez asystenta w okresie objętym kontrolą. W czterech przypadkach oceny zostały dokonane z przekroczeniem o ponad miesiąc terminu określonego w ustawie. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że było to spowodowane bardzo trudną i nieprzewidywalną sytuacją losową asystenta rodziny i związaną z nią jego nieobecnością w pracy. Asystent rodziny sporządził ocenę niezwłocznie po powrocie do pracy. Z uwagi na to, że przekroczeniem terminu sporządzenia okresowej oceny sytuacji rodziny określonego w ustawie nastąpiło z nagłych, losowych przyczyn niezależnych od jednostki odchodzą od wydania zalecenia w tym zakresie.

Wszystkie oceny zostały przekazane podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.

W 2 przypadkach asystent rodziny prowadził monitoring sytuacji rodziny przez 3 miesiące, a w jednym przypadku przez miesiąc. W jednym przypadku nie prowadzono monitoringu ze względu na zmianę miejsca zamieszkania rodziny poza gminę - wysłano pismo do właściwego ośrodka pomocy społecznej.

W kontrolowanym okresie w gminie nie było rodzin, które chciały skorzystać ze wsparcia asystenta w ramach ustawy o wsparciu kobiet i rodzin „Za życiem”⁴.

Akta kontroli str. 18, 19 – 27, 39 – 112

3. Rodziny z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej.

⁴ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1923).

Zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Na dzień kontroli, w pieczy zastępczej przebywało łącznie 14 dzieci z 12 rodzin, w tym dwa rodzeństwa (7 dzieci zostało umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie objętym kontrolą).

Na dzień kontroli, w Gminie Sławoborze jedna rodzina, z której dziecko przebywało w pieczy zastępczej była objęta wsparciem asystenta (ojciec zamieszkuje poza terenem gminy) - przypadek opisany na stronie 5 wystąpienia pokontrolnego. Nie objęto asystenturą 7 rodzin, z których dzieci na dzień kontroli przebywały w pieczy zastępczej. Z analizy przedłożonych dokumentów wynika, że przyczyną braku wsparcia asystenta było m.in.: brak zgody rodziców na wsparcie asystenta, w tym w trzech przypadkach jedno z rodziców przebywa poza gminą (cztery rodziny), ojciec nieznany, matka osoba całkowicie ubezwłasnowolniona (jedna rodzina), matka przebywa poza granicami kraju, ojciec zamieszkuje poza terenem gminy (jedna rodzina). W czterech przypadkach rodziny były wcześniej objęte asystenturą, która została zakończona.

Analizie poddano sytuację trzech rodzin z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej, które nie były objęte wsparciem asystenta – pozycje 5, 6 i 12, tabela 5. W przypadkach tych brak było wywiadu środowiskowego w rodzinach. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że rodziny te nie wyraziły zgody na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego oraz odmówiły pomocy w formie asystenta rodziny. Wskazano, aby dokumentować brak zgody rodziny na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego oraz jej odmowę dotyczącą proponowanej pomocy w formie wsparcia asystenta.

Analiza dokumentacji jednej rodziny z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej objętej asystenturą pozwala stwierdzić, że plany pracy z rodziną były sporządzane zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z oświadczeniem kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu, w kontrolowanym okresie, ośrodek otrzymał 28 zaproszeń do udziału w posiedzeniach dotyczących oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. W 18 z nich uczestniczył pracownik socjalny, a w jednym pracownik socjalny wspólnie z asystentem rodziny. W pozostałych 9 posiedzeniach brak udziału wynikał z faktu, że rodziny nie były objęte wsparciem asystenta, a pracownik socjalny nie brał udziału ze względu na inne obowiązki służbowe. W przypadku braku udziału w posiedzeniach ośrodek przysyłał ocenę pracy z rodziną biologiczną na rzecz powrotu dziecka do rodziny oraz informację o funkcjonowaniu rodziny.

Akta kontroli, str. 28 – 36, 82 – 88, 115 – 121, 269 – 272

4. Zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że Gmina Sławoborze zapewnia rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych dostęp do specjalistycznego poradnictwa, terapii i pomocy prawnej. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sławoborzu zatrudniony jest:

- psycholog (porady w siedzibie ośrodka średnio dwa razy w miesiącu), do 30.04.2024 r. udzielono 92 godziny poradnictwa,

- terapeuta psychoterapii uzależnień (porady w siedzibie ośrodka raz w miesiącu w poniedziałek od godz. 8.00 do godz. 14.00.), do marca 2024 r. udzielono 162 godziny wsparcia.

W Urzędzie Gminy Sławoborze udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna w poniedziałki i środy od godz. 11.00 do godz. 15.00. W Publicznej Szkole Podstawowej w Sławoborzu prowadzone jest poradnictwo pedagogiczne oraz psychologiczne (psychologiczny punkt konsultacyjny) we współpracy z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Świdwinie. Poradnictwo psychologiczno - pedagogiczne oraz rodzinne, dotyczące uzależnień, trudności opiekuńczo - wychowawczych i zdrowia psychicznego prowadzone jest w Zespole Szkół Specjalnych w Sławoborzu. Terapia dla ofiar i sprawców przemocy domowej prowadzona jest w Starostwie Powiatowym w Świdwinie. Ośrodek prowadzi także usługi opiekuńcze i specjalistyczne dla rodzin z dziećmi, ale w okresie objętym kontrolą nie wystąpiła taka potrzeba. W ramach wsparcia rodzin funkcjonował Klub Rodzica, który oferował zajęcia o charakterze pedagogicznym, terapeutycznym i socjoterapeutycznym. Ponadto, w pięciu rodzinach objętych wsparciem asystenta prowadzone było „Pogotowie lekcyjne” - zajęcia edukacyjne mające charakter korepetycji z każdej dziedziny nauczania dla dzieci z klas od „0” do 8 szkoły podstawowej.

Informacje o dostępności specjalistów zamieszczone są na tablicy ogłoszeń w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu oraz były przekazywane w trakcie przeprowadzanych wywiadów środowiskowych oraz podczas spotkań grup diagnostyczno - pomocowych.

Akta kontroli, str. 267 – 268

5. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

W Gminie Sławoborze funkcjonuje placówka wsparcia dziennego, prowadzona w formie pracy podwórkowej dla piętnaściorga dzieci. Działa ona w ramach struktury organizacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu zgodnie z Uchwałą Nr XXXVII/202/21 Rady Gminy Sławoborze z dnia 25 listopada 2021 r. oraz Regulaminem Organizacyjnym ośrodka - Zarządzenie Nr 15/2021 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu z dnia 30.12.2021 r. Placówka ma nadany Regulamin, który stanowi Załącznik do Zarządzenia Nr 3/2024 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu z dnia 06.05.2024 r. Placówkę prowadzi kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu przy pomocy zatrudnionego wychowawcy.

Akta kontroli, str. 122 – 158

6. Realizacja zaleceń pokontrolnych.

W dniach 14 – 16 kwietnia 2021 r. przeprowadzono kontrolę w trybie zwykłym w Gminie Sławoborze. Jednostkę oceniono pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości. Wydano zalecenia pokontrolne:

znaczące:

- 1) *zachować ciągłość w zatrudnianiu oraz pracy asystenta rodziny w celu zapewnienia wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz art. 8 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;* W okresie objętym kontrolą zatrudniano dwóch asystentów rodziny: jeden zatrudniony był na umowę o pracę od 05.02.2018 r. na czas nieokreślony, drugi zatrudniony na umowę zlecenie od 01.09.2021 r. do 28.02.2022 r. – zachowana była ciągłość zatrudniania asystenta rodziny.

W okresie objętym kontrolą wystąpiły dwie przerwy w pracy asystenta z rodzinami spowodowane nieprzewidywalnymi sytuacjami losowymi, długotrwałą chorobą asystenta oraz jego trudną sytuacją losową.

W okresie objętym kontrolą, od 01.01. do 21.05.2022 r. asystent rodziny był długotrwale nieobecny w pracy w związku z chorobą, a jego zwolnienia lekarskie były krótkoterminowe. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu podejmował działania w celu pozyskania pracownika na stanowisko asystenta rodziny w związku z ww. nieobecnością asystenta zatrudnionego na umowę o pracę. Ogłoszenia o naborze na stanowisko asystenta rodziny jeszcze przed okresem objętym kontrolą zostały zamieszczone na stronie internetowej ośrodka, na tablicy informacyjnej ośrodka i Urzędu Gminy Sławoborze oraz zgłoszono krajową ofertę pracy do Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie. Ostatni nabór przed okresem objętym kontrolą ogłoszony został w dniu 02.08.2021 r., aplikacje można było składać do dnia 25.08.2021 r. - wpłynęły dwie aplikacje spełniające wymogi formalne. W wyniku naboru zatrudniono asystenta rodziny na umowę zlecenie od 01.09.2021 r. do dnia 31.03.2022 r. W dniu 14.02.2022 r. asystent ten wypowiedział umowę z przyczyn niezależnych od jednostki (zmiana pracy). Zakończenie umowy nastąpiło z dniem 28.02.2022 r. W czasie od 01.03. do 21.05.2022 r. asystentura w 5 rodzinach została zakończona. Zespół ds. asysty rodzinnej podjął decyzję o monitoringu rodzin przez pracownika socjalnego do czasu powrotu asystenta rodziny do pracy. W okresie nieobecności asystenta prowadzony był monitoring rodzin przez pracownika socjalnego w formie rozmów telefonicznych i odwiedzin w miejscu zamieszkania. Praca była dokumentowana w postaci miesięcznej karty pracy socjalnej w 5 rodzinach. Niezwłocznie po wpłynięciu wypowiedzenia asystenta rodziny, tj. w dniu 17.02.2022 r., kierownik ośrodka podjął działania i jeszcze w czasie trwania okresu jego wypowiedzenia został ogłoszony nabór na stanowisko asystenta rodziny. Aplikacje można było składać do dnia 28.02.2022 r. - nie wpłynęła żadna aplikacja. Kolejno ogłaszano nabory w dniach: 1 i 18.03., 11.04. i 02.05.2022 r. - nie wpłynęły żadne aplikacje. Wszystkie ww. ogłoszenia zamieszczono na stronie internetowej ośrodka, na tablicy informacyjnej ośrodka i Urzędu Gminy Sławoborze. W dniu 23.05.2022 r. do pracy po długotrwałej nieobecności powrócił asystent rodziny zatrudniony na umowę o pracę.

Od 02.11. do 30.12.2022 r. praca z rodzinami została przerwana nieobecnością usprawiedliwioną asystenta rodziny (zwolnienie lekarskie krótkotrwałe, urlop) z powodu jego sytuacji losowej, niezależnej od jednostki. W czasie tej przerwy asystentura w 7 rodzinach trwała. W okresie nieobecności asystenta prowadzony był monitoring rodziny przez pracownika socjalnego w formie rozmów telefonicznych i odwiedzin w miejscu zamieszkania, który był dokumentowany w miesięcznej karcie pracy socjalnej.

Data powrotu asystenta rodziny do wykonywania obowiązków była nie do przewidzenia, wobec czego w dniu 01.12.2022 r. został ogłoszony nabór na stanowisko asystenta rodziny, aplikacje można było składać do dnia 22.12.2022 r. - nie wpłynęła żadna aplikacja. W dniu 01.01.2023 r. asystent rodziny powrócił do pracy.

Z powyższego wynika, że zalecenie zostało zrealizowane w zakresie zatrudniania asystenta rodziny w celu zapewnienia wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz art. 8 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Zespół kontrolujący ustalił, że przerwy w pracy asystenta z rodzinami wystąpiły z przyczyn niezależnych od jednostki. Kierownik ośrodka podjął niezbędne działania w celu zatrudnienia nowego asystenta rodziny a rodziny zostały objęte monitoringiem pracownika socjalnego. Zalecenie w zakresie zachowania ciągłości w pracy asystenta rodziny z przyczyn niezależnych od jednostki nie zostało zrealizowane, ale Gmina Sławoborze podejmowała działania dobrowolnie i dążyła do jego realizacji. W związku z powyższym będzie podlegało weryfikacji podczas kolejnej kontroli.

- 2) *przed nawiązaniem stosunku pracy weryfikować osoby pod kątem zamieszczenia ich danych w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym; w okresie objętym kontrolą została zatrudniona jedna osoba podlegająca obowiązkowi weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, tj. wychowawca placówki wsparcia dziennego. Został on zweryfikowany przed nawiązaniem stosunku pracy pod kątem zamieszczenia jego danych w ww. Rejestrze – **zalecenie zrealizowane**,*
- 3) *prowadzić placówki wsparcia dziennego, o których mowa w art. 176 pkt 3 lit c ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; Na terenie gminy od dnia 01.01.2022 r. funkcjonuje placówka wsparcia dziennego w ramach struktury organizacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu (co zostało opisane na stronie 9 wystąpienia pokontrolnego) - **zalecenie zrealizowane**,*

zwykle:

- 4) *składać radzie gminy roczne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z potrzebami związanymi z realizacją tych zadań zgodnie z obowiązującym terminem – art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; W kontrolowanym okresie, Wójt Gminy Sławoborze trzykrotnie, tj. za rok 2021, 2022 i 2023, przekazał Radzie Gminy Sławoborze sprawozdania z realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wraz z potrzebami związanymi z ich realizacją, zgodnie z obowiązującym terminem - **zalecenie zrealizowane**.*

Akta kontroli str. 159 – 166

Podsumowanie ustaleń kontroli

1) stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości:

- brak zachowania ciągłości w pracy asystenta rodziny w celu zapewnienia wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz art. 8 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,

2) przyczyny stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości:

- brak chętnych osób do podjęcia pracy na stanowisku asystenta rodziny,

3) skutki stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości:

- niewystarczające wsparcie dla rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

4) osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości:

- Wójt Gminy Sławoborze,
- Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu,

5) uprawnienia jednostki kontrolowanej:

- zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

6) wpis w książce kontroli:

- 1

7) wystąpienie otrzymują:

- Wójt Gminy Sławoborze,
- Wojewoda Zachodniopomorski

W celu podniesienia efektywności pracy Gminy Sławoborze w zakresie wspierania rodziny

**wydaję
zalecenie znaczące:**

zachować ciągłość w pracy asystenta rodziny w celu zapewnienia wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz art. 8 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W przypadku braku zastrzeżeń do zaleceń pokontrolnych proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zalecenia pokontrolnego.

Z upoważnienia
Wojewody Zachodniopomorskiego
Dawid Krystek
II Wicewojewoda Zachodniopomorski

Zespół inspektorów:
Joanna Płachta
Starszy inspektor wojewódzki
Joanna Dunajewska
Inspektor wojewódzki

Zastępca Dyrektora
Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej

Klauzula anonimizacji

- A. **Zakres wyłączenia:** informacje mogące bezpośrednio lub w kontekście ujawnić dane osobowe osoby fizycznej.
- B. **Podstawa prawna wyłączenia i przetwarzania:** art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej(Dz. U. z 2022r poz. 902 – tekst jednolity), art. 5 ust.1. lit. B oraz art.6 ust.1 lit. C Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE
- C. **Osoba, która dokonała wyłączenia:** Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
- D. **Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia z jawności:** art. 8 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej: (osoby fizyczne)